

OPETUSMINISTERIÖN JA LAPIN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS KAUELLE 2010-2012

Opetusministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista määrällisistä ja laadullisista tavoitteista seuraavaa.

KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut edistävät toiminnallaan kansalaisten hyvinvointia ja sivistystä sekä kestäväää taloudellista, kulttuurista, ekologista ja sosiaalista kehitystä. Toiminta on korkealaatuista, vaikuttavaa, eettistä ja tukee monikulttuurisen yhteiskunnan kehitystä.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat innovaatiojärjestelmän perusta. Korkeakoulut toimivat aktiivisena osana yhteiskuntaa. Yritykset, työyhteisöt ja viranomaiset ovat kiinnostuneita osallistumaan korkeakoulujen kehittämiseen ja hyödyntävät niiden tarjoamaa osaamista.

Korkeakoulut kehittävät toimintaansa kansainvälisinä ja vetovoimaisina oppimis- ja tutkimusyhteisöinä. Korkeakoulut profiloituvat kansainvälisessä toiminnassaan omilla vahvuusalueillaan ja kantavat vastuuta globaalien kysymysten ratkaisemisessa.

Korkeakoulut järjestävät toimintansa taloudellisesti, tuottavasti ja tehokkaasti. Korkeakoulut pyrkivät toiminnassaan tarkoituksenmukaiseen yhteistyöhön ja työnjakoon. Rakenteellista kehittämistä jatketaan tavoitteena tiiviimpi korkeakouluverkko, vahvat, vetovoimaiset sekä koulutustarjonnaltaan ja tutkimus- ja kehittämistoiminnaltaan profiloituneet korkeakouluyksiköt.

Yliopistot vahvistavat korkeatasoisen tieteellisen tutkimuksen, taiteellisen toiminnan ja tasa-arvoisen tutkijanuran edellytyksiä sekä asemaansa kansainvälisessä tutkimuskentässä. Yliopistot turvaavat oman profiilinsa mukaisesti työvoiman ja tutkijakunnan saatavuuden.

Ammattikorkeakoulut vahvistavat työelämään, taiteelliseen toimintaan ja alueellisiin tarpeisiin kytkeytyvää opetusta, yrittäjyyttä sekä erityisesti tuotekehitykseen sekä yritysten, työyhteisöjen ja kolmannen sektorin kehittämiseen liittyvää tutkimus- ja kehitystyötä. Ammattikorkeakoulut turvaavat oman profiilinsa mukaisesti työvoiman saatavuuden.

Korkeakoulut vahvistavat elinikäisen oppimisen edellytyksiä joustavoittamalla koulutusjärjestelyjä, kehittämällä eri tavoin hankitun osaamisen tunnustamista sekä monipuolistamalla avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaa. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut uudistavat opiskelijavalintaansa sellaiseksi, että siirtyminen toisen asteen koulutuksesta korkeakoulutukseen nopeutuu. Opintoprosessien kehittämisellä vähennetään keskeyttämistä sekä nopeutetaan tutkintojen suorittamista ja sen jälkeistä siirtymistä työelämään. Yliopistot ottavat käyttöön valtakunnallisen opiskelijapalautejärjestelmän. Ammattikorkeakoulut jatkavat opiskelijapalautejärjestelmän sisällöllistä kehittämistä.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät yhteistyötään työelämän ja innovaatio-järjestelmän muiden toimijoiden kanssa. Alueiden ja työelämän muuttuviin tarpeisiin vastataan ensisijaisesti aikuiskoulutustarjontaa kehittämällä. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti alueellisten strategioiden valmisteluun sekä alueidensa kehittämiseen. Korkeakoulut tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja muuta yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluita.

Korkeakoulut kehittävät toimintaansa siten, että ne ovat kilpailukykyisiä, tasa-arvoisia ja kiinnostavia työ- ja opiskelupaikkoja. Korkeakoulut hyödyntävät toimintansa kehittämisessä arviointien ja laatujärjestelmiensä auditointien tuloksia.

LAPIN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFIIILI JA PAINOALAT

Yliopisto toimii osana Lapin korkeakoulukonsernia ja toteuttaa Lapin korkeakoulujen yhteistä konsernistrategiaa vahvuusalueinaan arktisen ja pohjoisen tutkimus sekä matkailututkimus ja aluevaikuttavuuden vahvistaminen.

Tavoitteet	Vuosina 2010 - 2012 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	440
Taideteollinen koulutus	85
Kasvatustieteellinen koulutus	110
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	130
Oikeustieteellinen koulutus	115
Tohtorin tutkinnot	24
Taideteollinen koulutus	3
Kasvatustieteellinen koulutus	6
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	10
Oikeustieteellinen koulutus	5
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Alemmat korkeakoulututkinnot	500
Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä	200
Suomesta lähteneiden tai Suomeen saapuneiden vaihto-opiskelijoiden määrä (vaihdon kesto yli 3 kk)	375
Harjoittelukoulujen oppilasmäärä	360
Harjoittelukoulujen ohjatun opetusharjoittelun määrä	1 220

Tunnuslukutavoitteet	Toteuma 2008		Tavoite 2012
	Yo	Yo-sektori yht.	Yo
Opiskelijat (FTE)/ opetus- ja tutkimushenkilökunta	13.59	8.39	10.00
Ylemmät korkeakoulututkinnot/ opetus- ja tutkimushenkilökunta	2.72	1.64	1.45
Tohtoritutkinnot/ professorit	0.45	0.67	0.50
Kv-refereejulkaisut / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0.19	0.94	0.50
Tieteelliset julkaisut (pl. kv-refereejulkaisut)/ opetus- ja tutkimushenkilökunta	0.95	0.95	1.00
Opettajien ja tutkijoiden kv-liikkuvuus (väh. 2 vko) / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0.10	0.21	0.30
Perustutkinnon aloittaneista tutkinnon suorittaneiden osuus 7 vuoden kuluttua aloittamisesta (%) *	57.5	49.2	66.0
Vähintään 45 opintopistettä suorittaneiden osuus perustutkintoa suorittavista (%)	40.6	39.2	45.0
Tutkinnon suorittaneiden osuus tutkinnon suorittaneiden ja keskeyttäneiden yhteismäärästä (%) *	58.2	63.4	68.0
Kansallisen kilpaillun tutkimusrahoituksen (SA, Tekes) osuus kokonaisrahoituksesta (%)	3.0	10.9	7.0
Kansainvälisen tutkimusrahoituksen (pl. yritys ja rakennerahastot) osuus kokonaisrahoituksesta (%)	1.9	2.6	3.5
Täydentävän rahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta (%)	20.0	33.0	40.0
Työllisten osuus tutkinnon suorittaneista (%) *	94.3	96.2	96.0

* = Toteumatiedot vuodelta 2007

KESKEISET KEHITTÄMISKOHEET

- 1) Yliopisto määrittää tarkemmin painoalansa, selkeyttää taiteellisen toiminnan ja muotoilun roolia yliopiston tulevaisuuden visiossa sekä kytkee konserniyhteistyön tiiviimmin yliopiston omaan toimintaan.
- 2) Yliopisto määrittää arktisen ja pohjoisen tutkimuksen kansainväliset kumppanuutensa sekä Arktisen keskuksen ja University of Arcticin roolin yliopiston kansainvälisen toiminnan kehittämisessä.
- 3) Yliopisto kehittää saamelaisalueen yhteiskuntatieteen ja oikeustieteen tutkimusta.

RAHOITUS

Opetusministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaisissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetusministeriön asetuksen (771/2009) perusteella seuraavasti:

Yliopiston perusrahoitukseen osoitetaan vuonna 2010 yhteensä 33 463 000 euroa.

Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 1 000 000 euroa kauden 2010-2012 valtakunnallisen erityistehtävän, Arktinen keskus, perusteella.

Perusrahoitukseen sisältyy vuonna 2010 856 000 euroa harjoittelukoulun toimintaan.

Strategiarahoitusta (2 500 000 euroa/v vuosina 2010-2012) kohdennettaessa on otettu huomioon erityisesti:

- Aluevaikuttavuuden vahvistaminen (ml. maakuntakorkeakoulu)
- Verkostoituminen valituilla tutkimuksen painoalueilla

Yliopiston valtion rahoitukseen sisältyy vuonna 2010 lisäksi arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille (ml. harjoittelukoulu) aiheutuneista kustannuksista yhteensä 2 063 000 euroa.

Yliopistot tekevät tilinpäätöksensä yhteydessä normaaliin tapaan käyttämättömän määrärahan siirtomäärärahaksi kirjauksen. Vuodelta 2009 siirtyväksi arvioituja määrärahoja yliopistolla on yhteensä 6 620 000 euroa, mikä sisältää myös harjoittelukoulujen osuuden. Opetusministeriö myöntää ja maksaa uusimuotoisille yliopistoille arvioitua siirtomäärärahaa vastaavan summan tammikuun 2010 alussa. Siirtyneen määrärahan loppuerät maksetaan yliopistoille sen jälkeen, kun tilinpäätökset on vahvistettu ja tarkastettu ja alkusaldot siirtyneet opetusministeriölle. Mikäli yliopisto on tammikuussa saanut liikaa siirtyvää, se joutuu palauttamaan liikaa maksetun korkoineen.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan sopimuskauden aikana ministeriön ja yliopiston kanssa käytävien neuvottelujen yhteydessä sekä ministeriön palautemenettelyssä.

Strategiarahoituksen taso voidaan arvioida uudelleen kesken sopimuskauden, mikäli strategian toimeenpano ja keskeiset kehittämistoimenpiteet eivät etene sopimuksen mukaisesti.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen pyydetty tiedot KOTA - tietojärjestelmään ja vuodesta 2011 alkaen vaiheittain XDW-tietovarastoon. Yliopisto varautuu tietotarpeiden muutosten ja valtakunnallisten tietojärjestelmien kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa tietojärjestelmissään.

ALLEKIRJOITTAJAT

Sakari Karjalainen
Ylijohtaja

Raimo Väyrynen
Hallituksen puheenjohtaja

Anita Lehikoinen
Johtaja

Mauri Ylä-Kotola
Rehtori